BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ВЛАДА

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
GOVERNMENT

Број: 03-02-536/2026
Сарајево, 21.10.2026. године

ПАРЛАМЕНТ ФЕДЕРАЦИЈЕ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

- Представнички дом -

- Дом народа -

Поштовани,

У складу са чланом IV.Б.3.7.ц) (III) Устава Федерације Босне и Херцеговине, а у вези са чланом 172. став (1) Пословника Представничког дома Парламента Федерације БиХ („Службене новине Федерације БиХ", бр. 69/07, 2/08, 26/20 і 13/24) и чланом 164. став (1) Пословника о раду Дома народа Парламента Федерације БиХ („Службене новине Федерације БиХ", бр. 27/03, 21/09, 24/20 и 60/24), ради разматрања и усвајања по скраћеном поступку, достављам Вам **ПРИЈЕДЛОГ ЗАКОНА О ГРАДУ КИСЕЉАК,** који је утврдила Влада Федерације Босне и Херцеговине на 72. сједници, одржаној 20.10.2026. године.

Приједлог закона се доставља на службеним језицима и писмима Федерације Босне и Херцеговине у принтаној и електронској форми (CD).

С поштовањем,

П Р Е М И Ј Е Р /

Нермин Никшић

Прилог:
- Приједлог закона на српском језику (CD)
- Изјава о усклађености
- Образац број 2
- Образац ИФП-НЕ

Цо: Федерално министарство правде
госп Ведран Шкобић, министар

Adresa: Hamdije Ćemerlića 2, 71000 Sarajevo
Tel.: +387 33 66 44 49, Fax.: +387 33 21 24 11, +387 33 66 72 69
www.fbihvlada.gov.ba
e-mail: sekretar@fbihvlada.gov.ba

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ФЕДЕРАЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ВЛАДА

ПРИЈЕДЛОГ

З А К О Н
О ГРАДУ КИСЕЉАК

Сарајево, октобар 2026. године

ПРИЈЕДЛОГ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО СКРАЋЕНОМ ПОСТУПКУ

Како се ради о Закону који није сложен и обиман предлажемо да се исти у складу са чланом 172. Пословника Представничког дома Парламента Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 69/07, 2/08, 26/20 и 13/24) и чланом 164. Пословника Дома народа Парламента Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 27/03, 21/09, 24/20 и 60/24), разматра по скраћеном поступку.

ЗАКОН
О ГРАДУ КИСЕЉАК

Члан 1.
(Предмет Закона)

У складу с условима из члана 5. став (2) Закона о принципима локалне самоуправе у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 49/06 и 51/09) овим законом се успоставља Град Киселјак, одређује његова територија, прописује својство, органи, начин избора градског вијећа и градоначелника, уређује доношење привремене статутарне одлуке, доношење статута, расписивање избора и друга питања од значаја за примјену овог закона.

Члан 2.
(Територија)

Територију Града Киселјак чине сва насељена мјеста, која су се према евиденцији Федералног завода за статистику налазила у оквиру Општине Киселјак на дан ступања на снагу овог закона.

Члан 3.
(Својство)

Град Киселјак је јединица локалне самоуправе и има својство правног лица.

Члан 4.
(Самоуправни органи)

(1) Самоуправни органи Града Киселјак су Градско вијеће и градоначелник.
(2) Самоуправни органи Града Киселјак послове из своје надлежности врше у складу са уставом, законом и Статутом Града.
(3) Мандат вијећника Градског вијећа и градоначелника је четири године.

Члан 5.
(Градско вијеће)

(1) Орган одлучивања Града Киселјак је Градско вијеће.
(2) Број чланова Градског вијећа одређује се Статутом Града у складу са законом.
(3) Градско вијеће Града Киселјак бира се демократским путем на непосредним и тајним изборима на подручју цијелог града.

Члан 6.
(Градоначелник)

(1) Извршни орган Града Киселјак је градоначелник.
(2) Градоначелник Града Киселјак бира се у складу са Законом о избору, престанку мандата, опозиву и замјени начелника општина у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", број: 19/08).

Члан 7.
(Статут)

(1) Град Киселјак има Статут.
(2) Статутом Града Киселјак прописује се и уређује самоуправни дјелокруг Града, његова обиљежја, сједиште, јавна признања, организација, овлашћења и начин рада његових органа, међусобни односи Градског вијећа и градоначелника, облици непосредног одлучивања грађана, сарадња са другим јединицама локалне самоуправе и друга питања од значаја за Град.
(3) Статут Града Киселјак мора бити у складу са Уставом Федерације Босне и Херцеговине, Уставом Средњобосанског кантона и федералним и кантоналним законодавством.
(4) Статут Града Киселјак припрема и усваја Градско вијеће двотрећинском већином вијећника Градског вијећа.

Члан 8.
(Правно сљедништво)

(1) Град Киселјак је правни сљедник Општине Киселјак и има законом одређене надлежности града и преузима надлежности, права, обавезе и имовину општине чији је правни сљедник.
(2) Вијећници Општинског вијећа Киселјак и начелник Општине Киселјак, изабрани на локалним изборима одржаним 6. октобра 2024. године, ступањем на снагу овог закона, настављају са радом као вијећници Градског вијећа и градоначелник Града Киселјак.
(3) Општински органи управе и управне организације, стручне и друге службе и други општински органи, ступањем на снагу овог закона настављају са радом као органи и службе Града Киселјак.
(4) Јавна предузећа и јавне установе, чији је оснивач Општина, настављају са радом као јавна предузећа и установе Града Киселјак.

Члан 9.
(Привремена статутарна одлука)

Вијећници изабрани на локалним изборима за Општину Киселјак одржаним 2024. године доноси Привремену статутарну одлуку Града Киселјак у року од два мјесеца од дана ступања на снагу овог закона, која ће важити до доношења Статута Града.

Члан 10.
(Ступање на снагу)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеним новинама Федерације БиХ".

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е
ПРИЈЕДЛОГА ЗАКОНАО ГРАДУ КИСЕЉАК

I - УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење овог закона је садржан у одредби члана IV А. 5. 20. (1) д) Устава Федерације Босне и Херцеговине гдје је прописано да Парламент Федерације Босне и Херцеговине доноси законе о обављању дужности у федералној власти и у одредби члана 5. став (2) Закона о принципима локалне самоуправе у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 49/06 и 51/09) гдје је прописано да се град, осим Уставом, успоставља федералним законом, на основу споразума о удруживању двију или више општина односно одлуке општинског вијећа општине која испуњава прописане критеријуме из става (1) овог члана, а која има најмање 30.000 становника, односно у чијем градском центру као заокруженом урбаном подручју живи најмање 10.000 становника. Такође, ставом 3. истог члана је прописано да град у смислу овог закона представља сједиште кантона и у случају неиспуњавања услова из става (2) овог закона. Будући да је Општинско вијеће Општине Киселјак усвојило Одлуку о проглашењу Града Киселјак број 01/1-04-7140/23 од 19.12.2023. године, то су били испуњени сви услови за израду овог закона.

Напомињемо да је чланом VI А.1. (1) Устава Федерације Босне и Херцеговине који је додан Амандманом XVI на Устав Федерације Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, број 13/97) утврђено:

„VII ГРАДСКЕ ВЛАСТИ

Члан 1.

За подручје двију или више општина које су урбано и територијално повезане свакодневним потребама грађана формира се град као јединица локалне управе и самоуправе у складу са федералним законом.“

Из наведеног члана Устава Федерације Босне и Херцеговине видљиво је да је Устав изразом „формира се“ прописао обавезу формирања града за подручја двије или више општина које су урбано и територијално повезане свакодневним потребама грађана и представља императивну норму, с тим да је уставотворац даље прописао да се град формира у складу са федералним законом.

Законом о принципима локалне самоуправе у Федерацији Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 49/06 и 51/09), прописано је у члану 5. слиједеће:

„Члан 5.

Град је јединица локалне самоуправе која представља урбану, инфраструктурну цјелину повезану свакодневним потребама становништва.

Град се, осим уставом, успоставља федералним законом на основу споразума о удруживању двију или више општина, односно одлуке Општинског вијећа

општине која испуњава прописане критеријуме из става 1. овог члана, а која има најмање 30.000 становника, односно у чијем градском центру као заокруженом урбаном подручју живи најмање 10.000 становника.

Град у смислу овог закона представља сједиште кантона и у случају неиспуњавања услова из става 2. овог члана.

Изузетно од услова из ст. 1. и 2. овог члана, градом се може прогласити општина од посебног историјског и културног значаја.“

Из наведених одредби Устава и Закона слиједи закључак да Устав прописује императивну норму за формирање града у одређеним ситуацијама, али не забрањује формирање града у било којој ситуацији, него је то остављено законодавцу да уреди федералним законом.

Законодавац је, полазећи од тог уставног овлашћења Законом о принципима локалне самоуправе предвидио могућност формирања града и на подручју једне општине, на основу одлуке општинског вијећа уз испуњавање одређених услова (да је општина урбана инфраструктурна цјелина повезана свакодневним потребама грађана) и да има најмање 30.000 становника од чега у градском центру живи 10.000 становника.

Осим тога утврђено је да се градом може прогласити општина од посебног историјског и културног значаја, што свакако Општина Киселјак јесте, те се на основу тога у смислу Закона о принципима локалне самоуправе у Федерацији Босне и Херцеговине сматра градом.

II - РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ

Свеобухватни приказ овог краја био је предметом истраживања средином прошлог вијека, из којих је настао хвале вриједан рад (књига) "Лепеница — природа, становништво, привреда и здравље", коју је 1963. године издало Научно друштво БиХ.

Први локалитет научно обрађен је насеље које потјече још из млађег каменог доба, налазило се на простору града, између Киселјачке католичке цркве и зграде Хотела «Далмација», те једно које се налазило на Хан Плочи. Мада се с доста истине може рећи како има још локалитета таквих или сличне вриједности, али мање истражених. Ако би се студиозније истраживало бројне преисторијске градине и насеља (Бијеле воде код Подастиња, Црквина код Подастиња, Градац код Вишњице, Градац код Забрђа, Градина код Брестовска, Градина код Духра, Градина код Љетовика, Градиште код Палежа, Хан Плоча 1 и 2, Испод Градине код Духра, Киселјак, Коса код Радановића, Мали Округлић код Палежа, Окрет код Поткраја, Орловача код Бољковића, Оштрик код Кулијеша, Рат код Дражевића, Страшива стијена код Борине, Укућевци код Подастиња, Велики градац код Жежелова и Загребњача код Хан Плоче), те преисторијски тумулуси (Каринјача код Доњих Дражевића, Киселјак, Кривача код Киселјака) засигурно би се добила много већа и јаснија слика о том историјском раздобљу.

Римско доба свакако представља, бар кад су у питању материјални остаци, изузетно раздобље киселјачког краја. Треба имати на уму сам земљописни положај Киселјака који је омогућивао изградњу бројних римских саобраћајница, као и близину рудокопа у ужем и ширем простору Киселјака. Тада је киселјачки крај био изузетно важно саобраћајно средиште. Највеће и најзначајније насеље у близини града (Громилак-Вишњица) било је Стонелци (рудокоп злата изузетне вриједности који се налазио на римској саобраћајници од Салона (Солин) Аргентариа Сребреница). О томе говоре налази миљоказа у Доњим Дражевићима и на Кобиљачи. Поред ове главне и важне саобраћајнице још је било неколико саобраћајница које су из разних смјерова пролазиле овим крајем. Зато не чуде остаци бројних римских насеља или зграда (Бијеле воде код Горње Вишњице, Црквина код Громиљака, Главица код Киселјака, Громиљак, Крчевине код Киселјака, Кривача код Киселјака, Кулијеш, Мравњаче код Вишњице, Оцркавка код Хомоља, Повратница код Подастиња, Вишњица, Забрђе, Згонови код Азаповића), римских рефугија и утврда (Црквина код Подастиња, Градац код Громиљака, Градац код Хомоља, Градац код Вишњице), касноантичких сакралних објеката (Градац изнад Вишњице, Раушевац, те Градац изнад Хомоља, гдје је тридесетих година прошлог вијека откопано неколико базилика чија је камена орнаментика у намјештају, посебно олтама била богато украшена у рељефу).

Такође је откривено низ римских споменика на простору Вишњице, Киселјака, Подастиња, Раушевца, итд., као и касноантичке гробнице (Киселјак, Кулијеш, Мравњаче код Вишњице, итд.), те налази римског новца у Вишњици и на Хумцу близу Подастиња, гдје је нађен један од већих депоа (75 комада) римског новца из времена царева из династије Антонина, почевши од Септимија Севера (193. - 211. године) до Галијена (253. - 268. године). О томе свједоче остаци на зидовима рефугија, у које су узидани римски надгробни споменици, уз остале и споменик Гаја Манлија Хонезима из 1. до 2. вијека. У градском дијелу Укуђевци 1908. године је пронађена кацига грчко-илирског типа. Међу осталим налазима сачуван је један стећак у народу познат као Бискупов гроб, примјерци накита, те тзв. коњанички гроб, у Хамбаринама изнад Подастиња римски спремници за жито, а на Громиљаку трагови насеља и погона за испирање злата, те уломак саркофага из којег се да закључити како је ту било сједиште рударске власти.
Током средњовјековног раздобља киселјачко подручје је економски и политички врло важно средиште, као и жупа Лепеница која уз жупу Врхбосна постаје оснивач средњовјековне Босне.

Жупа Лепеница први пут се спомиње у Повељи угарско-хрватског краља Беле IV, издатој у Сплиту 20. VII 1244. године, којој Краљ, у знак захвалности, дарује имање цркве св. Миховила у Роцилу (данашњем Ротиљу) и у том раздобљу киселјачким подручјем пролазило је неколико важних саобраћајних комуникација које су спајале Неретву с Угарском, Сплит са Средишњом Босном, те Хрватску с Косовом. Не чуди да у том богатом крају имамо много налазишта и из тог времена, којима најбоље свједоче бројне некрополе стећака (720), међу којима се посебно истиче стећак Радоја Радосалића, великог кнеза босанског, с лијепо израђеним грбом и натписом, који се налази на гробљу Брдањак код Забрђа. Уломак с тога стећка хералдичким уратком је данашњи грб Општине Киселјак. У насељу Милодраж одржана су два краљевска вјенчања: једно од њих је удаја херцеговачке принцезе Катарине Косача Котроманић, чији 600-ти

рођендан обиљежавамо у овој години и принца босне Стјепана Томаша, 26. маја 1448. године. У XV вијеку Милодраж је био љетниковац краљева Босне. У љетниковцу 1421. године краљ Твртко II издао је повељу Дубровчанима.

Окупацијом и сломом Босанског краљевства од Османлија стање овог краја се значајније мијења. Треба споменути како је на брду Милодраж османски освајач Мехмед II ел Фатих, 28.5.1463. године, издао кустосу Босне Сребрене, фра Анђелу Звиздовићу, царски ферман Ахд-наму о слободи исповиједања римокатоличке вјере али с нагласком како је та слобода на располагању "док су му покорни народ и фратри". Овај документ се и данас чува у Фрањевачком самостану Фојница. Од почетка окупације киселјачки крај припада нахији Лепеница у саставу Кадилука Бобовац, која се спомиње 1469. и 1485. године. Већ средином 16. вијека овај крај је прикључен нахији Крешево за кратко вријеме, а онда улази у састав Височке нахије.

Овим крајем су прошли многи путописци који су оставили вриједну заоставштину описујући крај, насеља, привреду, а посебно минералну воду и људе. Међу првима од њих био је словенски дипломат, нотар и преводилац Бенедикт Курипешић, путујући 1530. године у изасланству аустријског цара Фердинанда Османским царством, направио је путописне биљешке које је наредне године објавио. У његовом путопису Киселјак се спомиње као једно од мјеста кроз која је изасланство прошло (11.11.1530. године). Вриједан је и спомен Киселјака из 1565. године, у биљешци у Сарајевском сицилу, у којој је наведено како је извјесни Хаџи-Увејс у Киселјаку саградио џамију, караван-сарај (хан) и кућу за азапе (стражаре). Сицил говори о поправци наведених зграда, за што је дозволу од шеријатског суда затражио Исабалија, син Ејнеханов, тадашњи управитељ Хаџи-Увејсовог вакуфа.

Године 1659. Киселјак, у једној од његових десет путописних књига, спомиње путописац Евлији Челебији (1511.-1678.). Он описује «Надомак села (Турци су Киселјак називали „Екши Су“, што у пријеводу с турског језика значи минерална вода) извире неколико врела воде. Нарав воде сваког врела је различита; једно од њих човјека сасвим отвара, више него ли рицинус, једно врело сасвим човјека затвара, једно врело је добро за свраб, лишај и остале красте по тијелу, те за фрењак, једно врело изгледа жуто, те га сиромаси мећу у разна јела, па јело буде боља него с лимуном и ружиним оцтом. Воду из овог врела и друге воде називају „љута вода“, али свако врело има друкчији укус. Од ових вода пуне трговци од сваке у боце и разносе од вилајета до вилајета». Крађи опис дао је 1785. године аустријски обавјештајац заставник Божић, који у извјештају пише како се у мјесту Кисела Вода, како назива Киселјак, уз лијеву обалу ријеке Лепенице, налази један хан, те на ширем подручју наводи друге ханове (Јеховац, Билаловац) и насеља Лепеницу и Лугове. Треба споменути и два бискупска пописа из 18. вијека што их објављују бискуп фра Павао Драгичевић 1743. године, иначе Фојничанин, који наводи стање католика у насељима Љетовик и Лепеница. Док у другом попису, који је 1768. године направио бискуп фра Маријан Богдановић, иначе Крешевљак, такође говори о стању католика у насељима Љетовик и Лепеница. И француски конзуларни службеници Масељере и А. Шаумете де Фосес из 1808. године оставили су записане дневнике о боравку у киселјачком крају, међу осталим мјестима у којима су боравили у БиХ. Они пишу како се минерална вода отпрема у Дубровник. Исто

тако познати француски геолог Ами Боје описује 1836. и 1838. године Киселјак и његову чувену киселу воду. У својим записима ју назива изврсном водом, те напомиње како Киселјак преко љета посјећује велики број људи. Године 1846. кроз Киселјак пролази витез Ричард вон Ерко, који у својим забиљешкама наводи како гости у Киселјак долазе чак из Цариграда.

Основни разлог и мотив готово свих посјета Киселјаку су врела минералне воде, која ће у наредним десетљећима постати главни носилац развоја овога краја. Фратар, књижевник и просвјетитељ фра Иван Франо Јукић 1851. године записао је како се у Киселјаку налазе извори најбоље минералне воде у Босни, гдје љети долазе многи болесници из Босне, Херцеговине, Србије и Далмације и пију ову воду.

Исто тако вриједно је споменути и турског писца и државника Ахмета Џевдета, заједно с босанским валијом Осман-пашом, борави у Киселјаку 1864. године.

"Овдје сам видио чудну мјешавину свијета који је дошао пити ову врло љековиту воду. Овамо љети долази свијет са свих страна, па чак и из Аустрије. Раним јутром можеш видјети Бошњаке у чалмама и дугим фесовима, попове у разним мантијама, Аустријанце у шеширима и друге разне ношње, како у руци држе тас (малу бакрену чашу, превучену коситром) и пију киселу воду, а онда се мирно и достојанствено шећу по парку. Вода је кисела и има много плина, помоћу којега излази из земље као водоскок. Ову воду пије свијет у великој мјери из тасова, лијева је у боце и шаље чак у Аустрију. Ова је вода врло добро средство затвор. А чудно је што свако друго средство за отвор слаби трбух и цријева, док ова вода управо противно дјелује. Она јача трбух и повећава тек. Раним јутром напије се човјек воде до миле воље и попије бијелу кафу, с особитим апетитом руча, а онда једва дочека вечеру. Заинтересовало ме је то што ова вода има опречна својства, отварање и храњивост, те за то упитах једног лијечника, који ми одговори да ова вода још није тачно анализирана, те се и та тајна још не зна, али да свакако у њој има магнезијума и жељеза. Кратко речено, ово је красна и прокушана љековита вода. Као што зими иду људи из Цариграда у топле крајеве Италије, требало би још више овамо долазити за љетног времена. То не би било ни тешко: Дунавом и Савом до Брода, а онда овамо колима".

Лијеп опис Киселјака 1857. године дао је руски дипломата Александар Гиљфердинг у путописном дјелу "Путовање по Херцеговини, Босни и Старој Србији". Он минералну воду у Киселјаку упоређује с оном у Рохитсцху у Штириуи (сада Рогашка Слатина у Словенији), износећи детаљне податке о начину њене употребе и успјесима које изазива, као и о броју, те структури гостију које ту сусреће. За околну природу каже "могла би задовољити и најосјетљивију публику".

Нови, велики замах развоју Киселјака дала је изградња колске цесте Сарајево-Брод, 1863./64. године, те цестовно повезивање с мјестом Високо (1865.), а у склопу тога и одлука власти да Киселјак (уз Шеварлије и Врандук) буде једно од три службена коначишта путника који су из Брода долазили у Сарајево (за путнике који су путовали у супротном правцу као коначишта су одређени Витез, Жепче и Дервента). Туристи сада у Киселјак долазе лакше и једноставније, а свраћају и имају прилику кушати љековиту воду и путници пролазници.

Историчар Хамдија Крешевљаковић набраја на десетине хотела, угоститељских радњи, ханова и мензилхана у Киселјаку и околини, који раде до Првог свјетског рата. Неки ће послије ратних дешавања престати с радом, али се зато отварају нови.

Енглез Артур Еванс, који је у Киселјаку боравио 1875. године, о киселјачком хотелу у који се смјестио говори као о најбољем који је видио у Босни, и једином у којем је ноћио у кревету, тврдећи како је тај хотел у рангу с европским. Други Енглез Џејмс Сриар, пак, у својој књизи "На граници Европе и ислама", изданој 1876. године у Лондону, окус киселјачке минералне воде упоређује с окусом воде из француског љетовалишта Виши, казавши како вода, по окрјепљујућој и освјежавајућој снази, далеко надмашује француску. Још неки Енглез, који је остао анониман, објавио је у "Revue Britanique" запис о Киселјаку, описујући вјерску свечаност, а будући се ради о љетном добу, вјероватно је у питању био Илиндан. И он дојмљиво описује уживање људи у минералној води, а такође описује традицију и свечаност, као и посуде из којих се пије вода. Пруски конзул у Сарајеву, др. Ото Блау, пише, пак, да се минерална вода под именом "Johannisbrunnen" извози у Далмацију и Штајерску, те се водом мијеси врло укусан крух, касније позната киселјачка погачица.

Изградња цесте је у развојном смислу требала донијети свеколики напредак, што се ипак није десило. Аустријски стручњак за градњу цеста Балиф у фебруару 1879. године (непуну годину након доласка Аустро-Угарске) описује лоше стање цесте, те наводи како је од Брода до Киселјака путовао осам дана. У наредном раздобљу нове власти учиниле су много на развоју свеколике инфраструктуре, па тако и цеста, што је увелике потакнуло општи развој, па и у Киселјаку.

То доводи до интереса инвеститора за изградњу нових смјештајних капацитета за многе туристе и путнике. Финансије улажу домаћи али и сарајевски трговци (Ловро Франић, Шишић са Хан Плоче, Мутапи, Мара Одовић, Стјепан Пордушић-Пољке, Никола Кујунџиц, Васо Хаџи Ристић, Петраки Петровић залаже 1.600 дуката па Салом звани Принц, Ђордије Ристић из Мостара и многи други).

Граде се хотели, трговине и радње за обрт. Киселјак поприма обрисе урбанизованог средишта модерног типа за та времена. Наведена породица Салом власник је хотела "Гранд" и "Киселјак", који већ тада имају напајање струјом.

Доласком аустријске владавине стање у Киселјаку се препознатљиво брзо мијења ка бољем. Затечени послужни објекти настављају с радом, а отварају се и нови. Киселјак се у много чему мијења, понајприје захваљујући аустроугарској политици изградње саобраћајница, што омогућава Киселјаку убрзани развој. Успоставом аустроугарске власти, према Хамдији Крешевљаковићу, граде се многи нови објекти, уз оне старе у власништву Муртића, Грбаваца, Алића, Авдагића, Мујића, Рамића, Дугалића, и многих других. Киселјак у то вријеме нагло расте и по броју становништва, прије свега захваљујући приливу људи из Крешева и Фојнице, То је вријеме када у Киселјак долази и знатан број жидовских породица (ашкенази), које су у Киселјаку подигле или купиле повелики број зграда. Доласком Жидова послуживање и понуда роба, како у

хотелима тако и у трговинама, добија савремени и нови облик, али долази и до повећања броја дјелатника. Године 1886. године из Беча је послан дворски савјетник др. Е. Лудвиг, који прави прву стручну анализу минералне воде. Закључак овог стручног човјека је био изнимно похвалан. Анализа је показала састав по којем та вода представља специјалитет међу европским минералним водама. У то вријеме и на плану културе долази до видног напретка. Године 1913. отвара се Хрватски дом културе, те дјелују национална друштва Напредак и Препород. Оснива се ногометни клуб, спортске удруге Соколи и Соколице, Ватрогасно друштво и итд.

Између два свјетска рата Киселјак не заостаје у развоју. Постаје општинско средиште. Отварају се многе друштвене установе и институције. Повећава се број школа, отварају се производни погони, расте број житеља, а самим тиме и у стамбеном и у инфраструктурном погледу долази до великих искорака.

Посебан и велики напредак Киселјак, у смислу урбане градске средине, остварује након Одбрамбено-ослободилачког рата, изградњом великог броја објеката колективног становања (у посљедњих 15 година скоро 1500 стамбених јединица, а у фази градње је њих још око 300), затим уређењем парковских површина, те изградњом и уређењем образовних, културних и спортских објеката.

Посебан значај у развоју урбане градске средине има и изградња модерних градских саобраћајница и улица.

III - ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРАВНИХ РЈЕШЕЊА

Одредбом члана 1. прописан је предмет Закона.

Одредбом члана 2. је прописано да се Град Киселјак састоји од насељених мјеста која су се према евиденцији Федералног завода за статистику налазила у оквиру Општине Киселјак на дан ступања на снагу овог закона.

Одредбама чл. 3., 4. и 5. је прописано да је Град Киселјак јединица локалне самоуправе и има својство правног лица, да су самоуправни органи Града Киселјак Градско вијеће и градоначелник и прописан је њихов избор и друга питања.

Одредбом члана 6. је прописано да Град има Статут те остала питања која се рјешавају статутом.

Одредбом члана 7. је прописано да је Град Киселјак правни сљедник Општине Киселјак

Одредбама члана 8. се регулише правно сљедништво Града Киселјак у односу на Општину Киселјак. Ова одредба је неопходна како би се обезбиједио континуитет извршавања надлежности вијећа, начелника и органа управе.

Одредбом члана 9. је прописано да ће општински вијећници Општине Киселјак изабрани на локалним изборима за Општину Киселјак одржаним 2024. године

донијети Привремену статутарну одлуку Града Киселјак у року од два мјесеца од дана ступања на снагу овог закона, која ће важити до доношења Статута Града.

IV – УСКЛАЂИВАЊЕ СА ПРОПИСИМА ЕУ

Не постоје извори права ЕУ са којим је потребно вршити усклађеност.

V - СРЕДСТВА ЗА ПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За провођење овог закона није потребно обезбиједити средства из Буџета Федерације БиХ.

XXX

Федерално министарство правде се у припреми Закона обратило Уреду Владе Федерације Босне и Херцеговине за законодавство и усклађеност са прописима Европске уније, а који је доставио мишљење број: 01-05-02/1-02-144/26 од 12.02.2026. године, те у којем се наводи да на текст Закона немају примједби.

Исто тако прибављено је и мишљење Федералног министарства финансија – финанција број: 06-02-4-1359/26 од 20.02.2026. године, у којем је наведено „да Федерално министарство финансија, у оквиру своје надлежности, а на основу достављеног обрасца ИФП-НЕ, истиче да за провођење Закона, нису планирана финансијска средства у Буџету Федерације Босне и Херцеговине, нити је за провођење истог потребно обезбиједити финансијска средства".